

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VIII. Quænam sit Du-Vallij Theologi in hac quæstione sententia; quódque
remedium illi substituat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

refcissam, & Concordatorum promulgationem, emisérunt à Papa ad ipsum melius consultum vel ad synodum universalem. Sed ex iis formulis constat hæc remedia nunquam adhibita, nisi cum de causa communi & de manifesta canonum everfione ageretur, quæ universam Ecclesiam Gallicanam respiceret.

VII. Porrò dubij fuisse videntur majores nostri in formula appellationis istius constituenda, quam disjunctiva dictione protulerunt: *Ad Pontificem, vel ad Concilium, ad quem, vel ad quos provocandum esset.* Hujus formulæ auctores fuerunt illi qui Philippi IV. Regis & Gallicanæ Ecclesiæ appellatorium libellum conceperunt anno MCCCIII. quam secuti sunt posteri. Quod ab eis consultò factum est, cogitantibus duplici remedio appellationis ad Papam & ad Concilium subveniri posse. Vt enim Principes, etsi rarò, aliquando tamen in auditorium suum res judicatas induci patiuntur; ita ex Innocentio primo & Nicolao, quorum verba refert Gratianus, *sententia Romane sedis potest melius commutari, cum subreptum aliquid fuerit, aut ipsa pro consideratione aetatum, vel temporum, seu gravium necessitatum dispensatione, quadam ordinare disponit.* Vnde Ivo malebat ab ipsa sede ad ipsam confugere Clericos quàm ab Ægypto auxilium petere, id est, à regia potestate: *Quoniam, inquit, judicia Romane Ecclesiæ à nemine foris retractari posse, eadem Romana Ecclesia docente didicimus; si qui aliquando se pregravatos ipsius Ecclesiæ auctoritate conqueruntur, hoc eis consilium damus, ut non descendant in Ægyptum propter auxilium, sed ab ipsa ad ipsam confugiant; & inde expetant levamen, unde conqueruntur accepisse gravamen: quia que aliquando corrigit paterna severitate, eadem frequenter colligit materna pietate.* Quamvis autem remedium istud juris extraordinarium, restitutio in integrum, vel retractatio, aut supplicatio dici deberet; at tamen ab Interpretibus appellatio à Papa male informato ad melius informandum dicta est; argumento ducto à verbis Vlpiani, qui contra rescriptum Principis provocari posse dixit, etsi in specie ab Vlpiano proposita rescriptum ad consultationem Præsidis provinciæ, qui consulendo mentitus erat, à Principe datum sit; & appellandi jus tribuatur non à rescripto, sed à sententia Præsidis, non ad Principem, sed ad superiorem magistratum. Satius esset exemplo Machetæ niti, apud Plutarchum; qui à dormiente Philippo, ad eundem vigilantem appellabat. His tamen omisfis, ne controversiam de verbis institueret videamur, certum est has appellationes à Papa ad eundem illo seculo suffragis Inter-

pretum receptas fuisse, quod Ivo aptius confugium ab ipsa ad ipsam dixit; quemadmodum appellationes ad futurum Concilium aliquando usurpabantur. Itaque non eo consilio disjunctivis verbis appellabant majores nostri, ac si dubitarent quænam auctoritas Papæ aut Concilij esset appellanda, ut quibusdam visum; sed utroque remedio suis rebus prospicere curabant; scilicet uno in subsidium alterius succedente. Posset alia ratione eorum consilium explicari; scilicet ad jus cogendi Concilij & ordinandi respexisse, quod Pontifici competit, adeoque sedis apostolicæ auxilium appellationis formula implorandum videatur; præcipuè cum antiquitus mos ille observatus fuerit ab Eutychæ, à Flaviano, & à Chrysofomo, ut etsi Concilium Oecumenicum appellaverint, libellum tamen appellatorium ad Romanum Pontificem dederint; cujus deinde studio Concilium plenarium cogeretur, cui ipse per se aut per Legatos suos præseslet. Quare Gallicani Episcopi ne temerè ab antiqua consuetudine discederent, formula sua Pontificem, sedem apostolicam, & synodum universalem complexi sunt. Deinde ista verborum conceptione obviam ibant scrupulis cavillationibus quæ à forensibus Magistris, in opinionum dissidio, quod tunc vigebat, moveri potuissent. Disputabatur enim eo seculo à Romanis, an Papa superior esset Concilio; & Vlpiano placuerat, ei qui minorem judicem appellasset, errorem officere, atque ideo errantem appellationis beneficio excidere. Itaque in omnem eventum hac disjunctiva appellatione etiam apud ipsos Romanos sibi consulebant.

VIII. Quætionem istam de appellatione ad futurum Concilium, veterum aetorum inficiatione, & rationibus aliquot adductis confecit vir eruditus Theologiæ Professor Andreas Du-Vallius; à quo eas petere licet, si cui methodus nostra plenè non satisfecit. Ex quo auctore hæc verba transcribenda duxi, ut quæ sit hujus sententia constet: *Maneat itaque hoc ratum & constans, omnem à Summo Pontifice ad Concilium, sive futurum, sive præsens, appellationem esse prorsus illicitam; idque sive Papa sit infra sive supra Concilium, cum rationes allate in utraque sententia concludant. Dices, Principes & Respublicas graviter nonnunquam conqueri se à Pontificibus graves injurias pati, nullumque ad has depellendas efficacius remedium esse præter provocationem ad Concilium generale. Respondeo non licere propterea ad Concilium provocare; cum Principes sibi suisque rebus possint alia via consulere, scilicet non obediendo mandatis Pontificis; imò si aliter non possunt sibi succurrere, strenuè prudenterque resistendo,*

Vide Glossam Pragmaticæ tit. de causis g. ult. verbo, Forer.

Tit. 18. ff. de militibus. c. 1. de sententia. de f. 3. 15. q. 9. c. cum ex literis. De in integr. restit.

Ivo ep. 159.

ff. de appell.

See Alexander à Turello, g. ecclies. hæretic. pag. 167. ubi appellari posse à Papa dormiente à ipsum vigilantem.

Reverendo de P. p. 11.

L. f. 1. p. 11. de appell.

Andr. Du Valli de legum. l. 1. p. 11. de appell. quest. 11.

